

REPORT DOCUMENTATION PAGE			Form Approved OMB No. 0704-0188	
Public reporting burden for this collection of information is estimated to average 1 hour per response, including the time for reviewing instructions, searching existing data sources, gathering and maintaining the data needed, and completing and reviewing the collection of information. Send comments regarding this burden estimate or any other aspect of this collection of information, including suggestions for reducing this burden, to Washington Headquarters Services, Directorate for Information Operations and Reports, 1215 Jefferson Davis Highway, Suite 1204, Arlington, VA 22202-4302, and to the Office of Management and Budget, Paperwork Reduction Project (0704-0188), Washington, DC 20503.				
1. AGENCY USE ONLY (Leave Blank)		2. REPORT DATE September 1995		3. REPORT TYPE AND DATES COVERED Final
4. TITLE AND SUBTITLE Glossary of Commercial and Trade Law Terms/Kratkük rechnik na türgerovski i türgerovsko-pravni termini: English/Bulgarian -- Bulgarian/English			5. FUNDING NUMBERS	
6. AUTHOR(S) Helen Fedor				
7. PERFORMING ORGANIZATION NAME(S) AND ADDRESS(ES) Federal Research Division Library of Congress Washington, DC 20540-4840			8. PERFORMING ORGANIZATION REPORT NUMBER	
9. SPONSORING/MONITORING AGENCY NAME(S) AND ADDRESS(ES) N/A			10. SPONSORING/MONITORING AGENCY REPORT NUMBER	
11. SUPPLEMENTARY NOTES Prepared under an Interagency Agreement				
12a. DISTRIBUTION/AVAILABILITY STATEMENT Approved for public release; distribution unlimited.			12b. DISTRIBUTION CODE	
13. ABSTRACT (Maximum 200 words) The definitions provided in this bilingual glossary are intended to serve as indicative explanations of the defined words and phrases, and not for purposes of interpreting any particular contract or international agreement. Approximately 100 terms appear with English and Bulgarian definitions.				
14. SUBJECT TERMS Bulgaria Law Commercial and trade terms			15. NUMBER OF PAGES 31	
			16. PRICE CODE	
17. SECURITY CLASSIFICATION OF REPORT UNCLASSIFIED	18. SECURITY CLASSIFICATION OF THIS PAGE UNCLASSIFIED	19. SECURITY CLASSIFICATION OF ABSTRACT UNCLASSIFIED	20. LIMITATION OF ABSTRACT SAR	

**GLOSSARY OF
COMMERCIAL AND TRADE LAW TERMS**

**КРАТКЪК РЕЧНИК НА ТЪРГОВСКИ И ТЪРГОВСКО-ПРАВНИ
ТЕРМИНИ**

**ENGLISH/BULGARIAN
BULGARIAN/ENGLISH**

*A Report Prepared under an Interagency Agreement
by the Federal Research Division,
Library of Congress*

September 1995

19960408 059

Project Manager: Helen Fedor

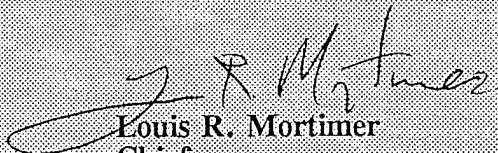
*Federal Research Division
Library of Congress
Washington, DC 20540-4840*

Dear Reader:

This product was prepared by the staff of the *Federal Research Division* of the *Library of Congress* under an interagency agreement with the sponsoring United States Government agency.

The Federal Research Division is the Library of Congress's primary fee-for-service research unit. At the request of Executive and Judicial branch agencies of the United States Government and on a cost-recovery basis, the Division prepares studies and reports, chronologies, bibliographies, foreign-language abstracts, databases, and other tailored products in hard-copy and electronic media. The subjects researched include the broad spectrum of social sciences, physical sciences, and the humanities.

For additional information on obtaining the research and analytical services of the Federal Research Division, please call 202-707-9905, fax 202-707-9920, via Internet frd@mail.loc.gov, or write to *Marketing Coordinator, Federal Research Division, Library of Congress, Washington, DC 20540-4840*.

Louis R. Mortimer
Chief

Federal Research Division
Library of Congress
Washington, DC 20540-4840

*GLOSSARY OF
COMMERCIAL AND TRADE LAW TERMS*

*КРАТЪК РЕЧНИК НА ТЪРГОВСКИ И ТЪРГОВСКО-ПРАВНИ
ТЕРМИНИ*

ENGLISH/BULGARIAN
BULGARIAN/ENGLISH

The definitions provided herein are intended to serve as indicative explanations of the defined words and phrases, and should not be used for purposes of interpreting any particular contract or international agreement.

These definitions are not intended to express, and may not reflect, official Department of Commerce or U.S. Government interpretation of the defined words or phrases.

Представените дефиниции са предназначени за показателно обяснение на избраните термини и фрази и не трябва да бъдат използвани за превод или тълкуване на конкретни договори и международни спогодби.

Тези дефиниции не изразяват официалното тълкуване на Министерството на Търговията или Правителството на САЩ на избраните термини и фрази.

COMMERCIAL LAW DEVELOPMENT PROGRAM

The Commercial Law Development Program (CLDP), a Department of Commerce initiative funded in part by the Agency for International Development, is one component of the U.S. Government effort to support the economic and political reforms underway around the globe. CLDP provides training and consultative services to lawmakers, regulators, judges, lawyers, and educators seeking assistance in the evaluation, revision, and implementation of evolving legal systems.

CLDP law development assistance programs typically focus on laws, regulations, and administrative practices affecting domestic and foreign investment and trade, particularly international economic agreements, foreign investment laws, project and trade finance, export controls, intellectual property rights, and government ethics.

CLDP professional skills development assistance focuses on building the knowledge base and practical skills needed to effectively utilize these evolving legal structures and to bring new participants and new ideas into the commercial marketplace.

Most CLDP activities are part of comprehensive assistance programs focussed on various aspects of one or two issues of interest to a host government, rather than *ad hoc* efforts. Programs typically include placing expert advisors from the U.S. with host government ministries, providing legal training and conducting skills workshops and bringing policymakers, regulators, and educators to the U.S. for individualized consultations or formal training or educational programs.

The CLDP taps experienced attorneys from both the public and private sectors to serve as advisors. Advisors are required to have substantial expertise in the subject of their assignment and the interests of their host countries.

In order to ensure that its programs are responsive to actual needs and are well coordinated with those of other assistance providers, the CLDP works closely with consular and other host government officials, as well as other U.S. Government, intergovernmental, and non-governmental organizations.

For more information about the CLDP, contact:

Commercial Law Development Program
Office of the General Counsel
U.S. Department of Commerce
14th St. and Constitution Ave., N.W., Room 3845
Washington, D.C. 20230 U.S.A.
Tel: (202) 482-5382 Fax: (202) 482-3244

PREFACE

The *Glossary of Commercial and Trade Law Terms* was undertaken to support the work of the Commercial Law Development Program of the Office of the General Counsel of the U.S. Department of Commerce. It aims to provide explanations of terms used in the training sessions of the Commercial Law Development Program.

This glossary is divided into two sections. The first section provides the terms in alphabetical order in English, followed by the definition in English. The translation of each term and its definition is immediately to the right of the English. The second section is a cross-reference index that gives the translated term first, followed by the term in English. In this way, the glossary may be used with either language.

ПРЕДГОВОР

Краткият речник на търговски и търговско-правни термини бе изработен за подпомагане работата на Програмата за развитие на търговското право към офиса на Главния Юрист на Министерството на търговията. Целта му е да даде обяснение на термините, ползвани при семинарите на Програмата.

Този речник е разделен на две части. Първата част предлага термините в азбучен ред на английски език, следвани от съответните дефиниции на английски. Преводът на всеки термин, заедно с този на съответната дефиниция, се намира непосредствено вдясно на английския вариант. Втората част представлява вариант на първия, който дава първоначално преведения термин, следван от английския вариант. По този начин речникът може да бъде използван и в двата езика.

AFFIRMATIVE COVENANT--A covenant (q.v.) in which the party binds himself or herself either to the existence of a present state of facts as represented or to the future performance of some act. An affirmative covenant is an agreement whereby the covenantor undertakes that something will be done.

BALANCE SHEET--A summary statement of a financial position of an economic unit, disclosing its assets and liabilities as of a specific date in conformity with generally accepted accounting principles.

BANKER'S ACCEPTANCE--A draft (q.v.) drawn on and accepted by a bank. If the bank's creditworthiness is sufficiently strong, the acceptance may become a tradable financial instrument.

BILATERAL INVESTMENT TREATY (BIT)--A treaty between two countries that ensures that investments made by nationals of the other country are given national or most-favored-nation treatment (q.v.), prohibits the imposition of performance requirements (q.v.), and allows one country's investors to employ top management in the other foreign country without regard to nationality. BITs ensure the right to make investment-related transfers, and they guarantee that expropriation (q.v.) takes place only in accordance with accepted international law. BITs also guarantee access by an investing party to impartial and binding international arbitration and dispute settlement.

BILL OF LADING--A document evidencing receipt of goods for shipment issued by a person engaged in the

ПОЛОЖИТЕЛНА СПОГОДБА--Спогодба (вж), чрез която едната страна се обвързва или с настоящото състояние на фактите, или с извършване на действие в бъдеще. Положителна спогодба е такова споразумение, чрез което подписалият го се задължава да извърши нещо.

БАЛАНС (БАЛАНСОВА ВЕДОМОСТ)--Кратък отчет за финансовото състояние на една фирма, който разкрива нейните активи и пасиви към дадена дата в съответствие с общоприетите счетоводни принципи.

БАНКОВА ПОЛИЦА--Менителница (вж), теглена срещу друга банка и акцептирана от нея. Ако кредитоспособността на последната е достатъчно солидна, акцептираната менителница може да стане финансов инструмент за разплащане.

ДВУСТРАНЕН ДОГОВОР ЗА ИНВЕСТИЦИИ (ДДИ)--Спогодба между две държави, която осигурява, че инвестициите, направени от граждани на едната ще бъдат третираны еднакво с местните или съгласно клаузата за най-облагодетелствувана нация (вж); забранява налагането на задължения за предварителни действия (вж) и разрешава на инвеститори от едната страна да наемат висши ръководители в другата страна без оглед на национална принадлежност. ДДИ осигурява правото да се извършват трансфери свързани с инвестициите и гарантира, че експроприация (вж) може да се извърши само в съответствие с приетото международно право. Освен това, ДДИ гарантира на страната-инвеститор достъп до безпристрастен международен арбитраж, чиито решения са задължителни, и други процедури за уреждане на споровете.

ТОВАРИТЕЛНИЦА--Документ, доказващ приемането на стоки за превоз и издаден от фирма, която по професия

business of transporting or forwarding goods; includes an air bill. An instrument in writing, signed by a carrier or his or her agent, describing the freight so as to identify it, stating the name of the consignor, the terms of the contract for carriage, and agreeing or directing that the freight be delivered to the order or to the assigns of a specified person at a specified place.

експедира и транспортира стоки. Тук влиза и самолетната товарителница. Тя представлява писмен документ, подписан от спедитора или неговия агент. За да може лесно да се идентифицира, в нея товарът трябва да бъде точно описан, да се посочва ясно името на изпращача, условията на договора за превоз и да се заяви, че товарът ще бъде предаден на точно определено лице, на точно посочено място.

CASH FLOW--Cash receipts minus disbursements from a given asset or economic activity for a given period. Cash flow differs from net income and refers to the amount of cash remaining after all related disbursements are made, whether they are tax deductible or not.

ПАРИЧНИ ПРИХОДИ (БУКВ. ПАРИЧЕН ПОТОК)--Получените в брой пари минус плащанията от даден актив или икономическа дейност за определен период време. Паричните приходи се различават от чистия доход. Те представлява сумата пари, останали след извършване на всички плащания, били те освободени от данъци или не.

CERTIFICATE OF INSPECTION--A document certifying that merchandise (such as perishable goods) was in good condition immediately prior to shipment. Preshipment inspection is a requirement for the importation of goods into many countries.

СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ИНСПЕКЦИЯ (КАЧЕСТВЕНА)--Документ, който потвърждава, че стоките (например лесно разваляеми плодове и зеленчуци) са били в добро състояние непосредствено преди експедирането. Такава инспекция е необходима за вноса на стоки в много страни.

CERTIFICATE OF ORIGIN--Certain nations require a signed statement as to the origin of an export item. Such certificates are obtained either from a government entity or from a semiofficial organization such as a local chamber of commerce. A certificate may be required even though the commercial invoice (q.v.) contains the information.

СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРОИЗХОД--Някои страни изискват подписана декларация за произхода на изнасяната стока. Такова свидетелство се издава или от правителствена агенция или от полуофициален орган, например местната търговска палата. Свидетелството за произход може да е необходимо, въпреки че търговската фактура (вж) също съдържа такава информация.

CLEAN BILL OF LADING--A receipt for goods issued by a carrier with an indication that the goods were received in "apparent good order and condition," without damage or other irregularities.

ЧИСТА ТОВАРИТЕЛНИЦА--Стокова разписка, подписана от превозвача и уверяваща, че стоките са били получени "във видимо добра изправност и състояние", без повреди или други нередности.

COLLATERAL--Property that is promised as security for the satisfaction of a debt. Collateral is additional security for the performance of a principal obligation. May include accounts, contract rights, and chattel paper.

COMMERCIAL INVOICE--A bill for the purchase price and other costs for goods from the seller to the buyer. These invoices are often used by governments to determine the true value of goods for the assessment of customs duties (q.v.) and also are used to prepare consular documentation. Governments using commercial invoices to control imports often specify their form, content, number of copies, language to be used, and other characteristics.

COMMON EXTERNAL TARIFF--A uniform tariff (q.v.) adopted by parties to a customs agreement union to be assessed on imports entering the union territory from countries outside the union.

CONDITION PRECEDENT--A condition precedent is a requirement that is to be satisfied before an agreement becomes effective. It calls for the happening of some event, or the performance of some act, after the terms of the agreement have been fixed but before the contract is binding on the parties. For example, under a disability insurance contract, the insured is required to submit proof of disability before the insurer is required to compensate him or her for that disability.

CONFIRMED LETTER OF CREDIT--Type of letter of credit (q.v.) in which a local bank (the confirming bank) gives its guarantee that a seller's draft (q.v.) will be honored if the bank that issued the letter (the issuer) fails to

ДОПЪЛНИТЕЛНА ГАРАНЦИЯ--Собственост, чрез която се гарантира изплащането на дълг. Допълнителната гаранция прибавя по-голяма сигурност за изпълнение на главното задължение. Може да включва банкови сметки, права по договор и документи за движима собственост.

ТЪРГОВСКА ФАКТУРА--Сметка за купуваната цена и други разходи по стоката, издадена от продавача на купувача. Тези фактури често се използват от правителствата за да установят действителната стойност на стоката, необходима за митническото облагане (вж) и за подготовка на консулската документация. Правителствата използват търговските фактури за контрол на вноса и често пъти те определят формата, съдържанието, броя на копията и други реквизити на същите.

ОБЩА ВЪНШНА МИТНИЧЕСКА ТАРИФА--Единна митническа тарифа (вж) приета от страните, по договор за митнически съюз, с която се облага вносите, влизащи в територията на съюза от страни, които са вън от него.

ПРЕДВАРИТЕЛНО УСЛОВИЕ--Предварителното условие е изискване, което трябва да бъде осъществено преди влизане в сила на споразумението. Според него нещо трябва да се случи, или да се изпълни, след като условията на споразумението са били уточнени, но преди договора да стане задължителен за страните. Например, в един договор за застраховка срещу инвалидност, осигуреният трябва да представи доказателства за настъпила такава инвалидност преди осигурителят да започне да му изплаща компенсации за сполетялата го инвалидност.

ПОТВЪРДЕН АКРЕДИТИВ--Вид акредитив (вж), при който местна банка (потвърждаваща банка) гарантира, че мениелницата на продавача (вж) ще бъде изплатена от нея, ако банката-наредител по акредитива не я

honor it.

акцептира.

CONSIGNMENT--Delivery of merchandise from a seller (the consignor) to an agent (the consignee) under an agreement that the agent will sell the merchandise for the account of the seller. The consignor retains title to the goods until they are sold. The consignee sells the goods for a commission and remits the net proceeds to the consignor.

КОНСИГНАЦИЯ--Предаване на стока от продавача (консигнант) на агент (консигнатор) въз основа на договор, задължаващ агента да продаде стоката за сметка на продавача. Продавачът запазва правото на собственост до момента на продажбата. Консигнаторът продава стоката, задържа предварително уговорения процент комисионна и изпраща остатъка от сумата на консигнанта.

CONTINGENT LIABILITY--An obligation that is not now fixed and absolute but will become fixed and absolute upon the occurrence of some future and uncertain event.

ВИСЯЩО ЗАДЪЛЖЕНИЕ (ПАСИВ)--Задължение, което в момента на уговарянето му не е точно и абсолютно, но ще стане такова в случай на настъпване на бъдещо и несигурно събитие.

COST AND FREIGHT (CFR)--Under this term, the seller quotes a price for goods that includes the cost of their transportation to a named point of debarkation. The cost of insurance is left to the buyer's account. (Typically used for ocean shipment only. CPT, or carriage paid to, is a term used for shipment by modes other than ocean shipment.) Also defined as a method of import valuation (q.v.) that includes insurance and freight charges with the merchandise values.

ЦЕНА ПЛЮС НАВЛО--При това условие продавачът ofereira цена, която включва и транспортирането на стоката до определен пункт за разтоварване. Разходите по застраховката са за сметка на купувача. (Използува се главно за презокеански продажби. Маркировката срт, т.е. carriage paid to, превозът предплатен--е израз, който се използва при транспорт по суша или по въздуха.) Използва се и като метод за оценка на вноса (вж), при който заедно със стойността на стоката се включват застраховната и навлото.

COST, INSURANCE, AND FREIGHT (CIF)--Under this term, the seller quotes a price for goods, insurance, transportation, and miscellaneous charges to the point of debarkation for the vessel. (Typically used for ocean shipment only. CIP, or carriage and insurance paid to, is a term used for shipment by modes other than ocean shipment.)

ЦЕНА СИФ (ЦЕНА, ПРЕВОЗ И ЗАСТРАХОВКА)--Продавачът ofereira такава цена на стоката, в която са включени застраховката, транспортните разходи и други разноски до разтоварното пристанище (но не и самото разтоварване). Използва се само при транспорта по вода. ПЗП--превоз и застраховка предплатени--се използва при не воден транспорт.

COST OF PRODUCTION--A term used to refer to the sum of the cost of materials, the fabrication, and

ПРОИЗВОДСТВЕНИ РАЗХОДИ--Този термин обхваща стойността на материалите, припадащата се част от стойността на

other processing employed in producing merchandise, and the appropriate allocations of general administrative and selling expenses. The cost of production is based on the producer's actual expenses and does not include mandatory minimum general expenses or profit, both of which are used when determining constructed value. Constructed value consists of the cost of materials and fabrication and other processing employed in producing merchandise, general expenses of not less than 10 percent of material and fabrication costs, and profit of not less than 8 percent of the sum of production costs and general expenses.

COUNTERTRADE--An umbrella term for several types of trade in which the seller is required to accept goods, services (g.v.), or other instruments of trade, in partial or whole payment for the goods or services it is selling. Forms of countertrade include barter, triangular trade, offsets, and bilateral clearing accounts.

COUNTERVAILING DUTY--A charge that a country places on imported goods in addition to the standard tariff (g.v.) to which the goods would be subject in order to counter the value of subsidies (g.v.) or bounties granted to the exporters or producers of the goods by their home governments.

COVENANT--An agreement between two or more parties by which one of the parties promises to the other that something either has been done, will be done, or will not be done or that stipulates the truth of certain facts. The term is currently used primarily with respect to promises in conveyances or other instruments relating to real estate. In its broadest usage, a covenant is any agreement or contract.

основния капитал, работната заплата и съответната част от общите административни и продажни разходи. Производствените разходи обхващат действителните разходи на фабриканта за производството на стоката и не съдържат задължителните минимум основни разходи или печалба, които се използват при определяне на пълната стойност на стоката. Пълната стойност обхваща стойността на материалите, на производството, основните разходи от не по-малко от 10% от разходите за материал и производство, както и печалба от не по-малко от 8% от цялата сума на производствени разходи и основни разходи.

КОМПЕНСАЦИОННА НАСРЕЩНА ТЪРГОВИЯ

--Общо название за няколко форми на търговия, при които страната-износител се задължава да приеме стоки, услуги (вж) или други артикули на търговията като частично или пълно плащане за стоки или услуги, които тя е продала. Някои форми на насрещната търговия са бартер (стока срещу стока), тристранна обмяна, прихващане и двустранен клиринг.

УРАВНИТЕЛНИ МИТА--Такси, с които една страна облага внос в допълнение към митата по стандартната тарифа (вж), с цел да се уравни стойността на стоки, чиито износители или производители са получили субсидии (вж) или премии от своите правителства.

СПОГОДБА (ЧЛЕН ОТ СПОГОДБА)--

Споразумение между две или повече страни, чрез което едната обещава на другата, че нещо е било извършено, ще бъде извършено, или пък няма да бъде извършено, или признава за верни някои факти. Обикновено този термин се използва главно в обещанията за прехвърляне на имоти и други сделки с недвижима собственост. В своята най-широка употреба, спогодба се нарича всяко споразумение или договор.

CREDIT REPORT--A document from a credit evaluation organization rating the creditworthiness and pertinent financial data concerning a person or a company. Used by banks, merchants, suppliers, and others to evaluate the credit risk (q.v.) of doing business with that person or company.

CUSTOMS DUTY--See: Tariff.

DATE DRAFT--A draft (q.v.) that matures (becomes payable) a specified number of days after the date it is issued, without regard to the date of acceptance.

DEBT FINANCING--Raising of funds by issuing bonds or notes or borrowing from a financial institution. Borrowing of money generally on a long-term basis for acquiring working capital or for retiring current indebtedness. Debt financing creates an obligation to repay the principal amount of the debt plus interest (q.v.) that accrues over time at a fixed or variable rate. This is contrasted with equity financing (q.v.), which is the raising of funds by selling ownership interests.

DEFAULT--A failure or an omission of that which ought to be done. Specifically, the omission or failure to perform a legal contractual duty, to observe a promise or discharge an obligation, e.g., to pay interest (q.v.) or principal on a debt when due, or to perform an agreement. The term also embraces the idea of dishonesty, a wrongful act, or an act of omission discreditable to one's profession.

ДОКЛАД ЗА КРЕДИТОСПОСОБНОСТ--

Документ, издаден от специализирана организация за установяване на кредитоспособността и други финансови данни, отнасящи се до дадено лице или компания. Използва се от банки, търговци, доставчици и други за преценка на кредитния риск (вж), който ги очаква ако влязат в икономически отношения с това лице или компания.

МИТНИЧЕСКИ НАЛОГ--виж: Мито.

ПАДЕЖИРАНА МЕНИТЕЛНИЦА--Менителница (вж), която е платима на точно определен ден след издаването ѝ, без значение кога е била акцептирана.

ФИНАНСИРАНЕ НА ДЪЛГА--Набиране на парични средства чрез пускане на облигации или полици, или пък чрез заеми от финансови институции. Общо взето заемането на пари за дълъг период от време се прави или с цел да се набави оборотен капитал, или да се отложи текуща задълженост. Финансирането на дълга създава задължение за изплащане на основната сума на дълга плюс натрупаните лихви (вж) за изтеклото време, било с фиксиран или с променлив процент. Тази операция е противоположна на финансирането на собствения капитал (вж), което представлява набиране на парични средства чрез продажба на дялово участие в предприятието.

НЕИЗПЪЛНЕНИЕ (НЕУСТОЙКА)--

Неизпълнение или опущение на нещо, което би трябвало да се направи. По-точно казано, опущение или неизпълнение на предварително уговорено задължение, на дадено обещание, на уреждането на един дълг (например, да не се изплати лихвата (вж) или главницата на дълга точно на падежа), или на изпълнението на едно споразумение. Терминът неизпълнение създава впечатление за нечестност, за погрешно действие, или за опущение, която дискредитира дадена професия.

DELIVERED DUTY PAID--Under this term, the seller specifies that the price of the seller's goods includes payment of any duties (q.v.) applicable thereto. Whereas the term "Ex Works" signifies the seller's minimum obligation, the term "delivered duty paid," when followed by words naming the buyer's premises, denotes the other extreme--the seller's maximum obligation. The term "delivered duty paid" may be used regardless of the mode of transport. If the parties wish that the seller clear the goods for import duty, but that some of the cost payable upon the import of the goods should be excluded--such as the value-added tax (VAT--q.v.) and/or other similar taxes--this should be made clear by adding words to this effect, e.g., "exclusive of VAT and taxes."

DRAFT--A written order made by one party (the drawer) instructing a second party (the drawee, typically a bank) to pay a third party (the payee) a certain sum of money either upon proper presentation of the order (a sight draft) or at a definite time after presentation of the order (a time draft).

DRAFT BILL OF EXCHANGE--A written, unconditional order for payment from one person (the drawer) to another person (the drawee). It directs the drawee to pay a specified sum of money, in a given currency, at a specific date to the drawer. A sight draft calls for immediate payment (on sight or presentation), whereas a time draft calls for payment at a readily determined future date.

DUMPING--The sale of a commodity in a foreign market at less than fair value. Dumping is usually recognized as unfair because the practice can disrupt markets and

МИТОТО ПО ДОСТАВКАТА ПЛАТЕНО--Съгласно този термин продавачът заявява, че предложената от него цена на стоката включва припадащите ѝ се мита (вж). Докато терминът «франко завод» означава до къде се простират минималните задължения на продавача, надписът «митото по доставката платено», последван от името и адреса на купувача, отбелязва другата крайност--неговото максимално задължение. Условието «митото по доставката платено» може да се използва без оглед начина на транспортиране. Ако двете страни пожелаат продавачът да освободи стоката от вносно мито, докато някои от разходите, платими при вноса се изключат, като например данъкът върху добавената стойност (вж) и/или други подобни данъци, това трябва да бъде изрично отбелязано с думи, като например «изключая ДДС и други данъци.»

МЕНИТЕЛНИЦА--Писмено нареждане на едно лице (наредител) до друго лице (платец, обикновено банка) да плати на трето лице (получател) определена сума пари или при представяне на нареждането (менителница на виждане), или в определен ден след представянето (падежирана менителница).

НАСРЕЩНА ПОЛИЦА--Писмено, безусловно нареждане на едно лице (наредител) да получи пари от друго лице (платец). Полицата нарежда на платеща да изплати на наредителя определена сума пари в ясно обозначена валута (лева, щатски долари и т.н.) на точно определен ден. Насрещна полица за плащане на носител изисква плащане веднага (при представяне на полицата), докато насрещна полица със срок изисква плащане на определена дата в бъдеще.

ДЪМПИНГ--Продажба на стоки на външните пазари по цени под тези на вътрешния и на световния с цел да се отстранят конкурентите. Дъмпингът е общопризнат

injure producers of competitive products in an importing country. Article IV of GATT permits imposition of antidumping duties (q.v.) equal to the difference between the price sought in the importing country and the normal value of the product in the exporting country.

DUTY--See: Tariff.

ENCUMBRANCE--Any right to, or interest in, personal property or real property belonging to another to the diminution of its value, but consistent with its conveyance. A claim, lien (q.v.), charge, or liability attached to and binding on property, typically, real property, e.g., a mortgage (q.v.), judgment lien, mechanics' lien, lease, security interest, easement, or right of way. If the liability relates to a particular asset, the asset is said to be encumbered.

EQUITY FINANCING--Raising of capital by a corporation by issuing (selling) shares. Shares represent ownership interests in the issuer of the shares, entitling the purchaser to a portion of the value of the issuer, and various appurtenant rights, but not entitling the purchaser to a fixed or guaranteed value in the event the purchaser sells the shares or the issuing company is dissolved. This is contrasted with debt financing (q.v.), which is the raising of capital by issuing bonds or borrowing money.

ESCAPE CLAUSE--Generally, a provision in a contract or other document permitting a party or parties to change the standard terms of the contract or document, or to avoid liability or performance under certain conditions. In the

за нелоялен, защото може да разстрои пазарите и оцети производителите на конкурентни стоки в страната-вносител. Член IV от Генералното съглашение за митата и търговията (ГАТТ) разрешава налагането на антидъмпингови мита (вж) равни на разликата между цената на търсенето на стоката в страната-производител и предлаганата цена в страната-вносител.

НАЛОГ--виж: Мито.

СЕРВИТУТ--Всяко право върху чужда движима или недвижима собственост, намаляващо стойността ѝ, но съвместимо с нейната прехвърляемост. Може да бъде претенция, заповед, иск или задължение, прикрепени към собствеността, най-често върху недвижима собственост (например, ипотека (вж), съдебен иск, договор за наем, заложно право или право на преминаване). Ако задължението се отнася до отделен актив, казва се, че активът е под сервитут.

ФИНАНСИРАНЕ НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

--Набиране на парични средства от една корпорация чрез емисия (продажба) на акции. Акциите представляват дяловото участие в предприятието. Те дават право на притежателя на част от печалбата на дружеството и различни други права, но не му дават право на точно фиксирана или гарантирана стойност в случай, че той пожелае да продаде акциите си или пък ако компанията се закрие. Тази операция се различава от финансирането на дълга (вж), което представлява набиране на парични средства чрез емисия на облигации или чрез заем на пари.

СПАСИТЕЛНА КЛАЗА--Обикновено, клауза в договор или друг документ, която позволява на договарящата страна или страни да изменят стандартните условия на договор или документ или да избегнат отговорност или изпълнение в

context of international trade, for example, an international tariff (q.v.) schedule may provide that the ordinary tariff may be increased if imports covered by such tariffs cause harm to domestic industries producing like goods.

The escape clause section of Article XIX of GATT allows countries to temporarily violate their GATT obligations to the degree and for the time necessary to protect a domestic industry from serious injury. Countries taking such actions, however, must consult with affected contracting parties to determine appropriate compensation for the violation of GATT rights, or be subject to retaliatory trade actions.

EXCHANGE RATE--The value of one country's currency in terms of the value of another country's currency.

EXPORT CONTROL--Governmental restrictions on the export of certain goods or services (q.v.) for economic, political, or security reasons. Export controls may take the form of requiring special licenses for such goods or services.

EXPORT LICENSE--A government document authorizing the export of specific goods in specific quantities to a particular destination. The document may be required in some countries for most or all exports and in other countries only under special circumstances.

EXPORT PROMOTION--A program to help companies sell products abroad. These programs may include

случай на точно определени обстоятелства. Във външната търговия например, международно споразумение за митата (вж) може да позволи повишаване на обикновеното мито, ако вносът на дадени стоки нанася щети на местни отрасли, произвеждащи подобни стоки.

Параграфът за спасителната клауза в чл. XIX на ГАТТ позволява на страните да нарушават временно задълженията си според ГАТТ до степен и за време, необходими за защита на местния отрасъл от сериозни щети. Страните обаче, които предприемат такива действия, трябва да консултират със засегнатите страни-контрагенти относно определяне на компенсациите, за нарушението на правата по ГАТТ, или в противен случай ще бъдат подложени на възмездни търговски действия.

ВАЛУТЕН КУРС--Стойността на валутата на една страна, изразена във валутата на друга страна.

КОНТРОЛ ВЪРХУ ЕКСПОРТА--Правителствени ограничения върху износа на някои стоки и услуги (вж) поради икономически и политически причини или съображения за сигурност. Контролът върху експорта може да приеме формата на специални разрешителни за износ на такива стоки или услуги.

РАЗРЕШИТЕЛНО ЗА ИЗНОС--Правителствен документ, чрез който се разрешава износа на определено количество стока за точно посочена страна. В някои страни този документ може да е необходим за по-голямата част или за целия експорт, а в други страни да се изисква само при специални обстоятелства.

НАСЪРЧАВАНЕ НА ИЗНОСА--Програма за насърчаване на компаниите да продават стоките си на външните пазари. Тези

business counseling, training, and representational assistance, as well as the provision of market research information, trade-fair opportunities, and export financing assistance.

програми могат да включват търговски съвети, подготовка на кадри, помощ при откриване на представителства, информация за пазарни проучвания, възможности за панаири и търговски изложби и финансова помощ.

EXPROPRIATION--A taking, as of privately owned property, by the government under eminent domain. This term is frequently used in the context of a government taking the property or assets of a foreign-owned company, in which case international law requires that the expropriating government offer prompt, adequate, and effective compensation for such taking to the person or company whose property was expropriated.

ЕКСПРОПРИАЦИЯ--Национализация на частна собственост от правителството в съответствие с правото на отчуждаване за обществена полза. Този термин често се използва когато правителството национализира собственост или активи на чужда компания, в който случай--съгласно изискванията на международното право--правителството трябва да предложи незабавна, достатъчна и ефективна компенсация на лицето или компанията, чиято собственост се национализира.

FACTORING--The discounting of an account receivable that does not involve a draft (q.v.). The seller transfers title to the seller's accounts receivable to a factoring house for cash at a discount from the face value of the accounts. Factoring often is done without recourse to the seller. Export factoring allows an exporter to ship on open account (q.v.), by which goods are shipped without guarantee of payment (i.e., a letter of credit (q.v.)). The factor assumes the financial ability of the customer to pay and handles collections on the receivables.

ФАКТОРИНГ--Обезценка на една дебиторна сметка, която не е уредена чрез менителница (вж). Продавачът прехвърля правото си по дебиторната сметка на фактора, който му я изплаща, задържайки предварително уговорената отстъпка. Събирането на вземането често се извършва без помощта на продавача. Експортният факторинг дава възможност на износителя да отвори «открита сметка» (вж), в която вписва експедираните стоки без гаранция за заплащането им (например чрез акредитив (вж)). Факторът поема отговорност за платежоспособността на купувача и урежда събирането на вземанията.

FORCE MAJEURE--The title of a standard clause in a contract exempting the parties for nonfulfillment of their obligations as a result of conditions beyond their control, such as earthquakes, floods, or war.

НЕПРЕОДОЛИМА СИЛА ("ФОРС МАЖОР")--Стандартна клауза във всеки търговски договор. Тя освобождава страните в договора от отговорност за неизпълнение на техните задължения, настъпило в резултат на условия, които не са били под техен контрол, например земетресение, наводнение или война.

FORFAITING--A form of supplier credit in which a seller surrenders possession of receivables, which

ФОРФИТИНГ--Форма за предоставяне на търговски кредит, чрез която продавачът отстъпва вземанията си, обикновено

are usually guaranteed by a bank in the purchaser's country, by selling them at discount to a "forfeiter" in exchange for cash. These instruments also may carry the guarantee of the importer's government. In a typical forfaiting transaction, a seller approaches a forfeiter before completing a transaction's structure. Once the forfeiter commits to the deal and sets the discount rate, the seller can incorporate the discount into the selling price. Forfaiters usually work with bills of exchange or promissory notes (q.v.), which are unconditional and easily transferable debt instruments that can be sold on the secondary market.

There are three main differences between export factoring and forfaiting:

(1) Factors usually want access to a large percentage of a seller's business, whereas forfaiters will work on a single transaction basis;

(2) Forfaiters generally work with medium-term and long-term receivables (180 days to seven years), whereas factors work with short-term receivables (up to 180 days). Payment terms usually reflect the type of product involved: forfaiters usually work with capital goods, commodities, and large projects; factors work mostly with consumer goods; and

(3) Most factors do not have strong capabilities in developing countries, where legal and financial frameworks are inadequate and where credit information is not readily available through affiliate factors. Forfaiters usually require a bank guaranty (q.v.), which makes them more willing to work with receivables from these countries.

гарантирани от банка в страната на купувача, като ги продава с отстъпка, но срещу пари в брой на един форфитър. Възможно е в документите по вземанията да фигурира и гаранция от правителството на вносителя. В една типична форфитинг сделка продавачът влиза в контакт с форфитъра преди сделката по износа да е напълно сключена. Щом форфитърът се включи в нея и се уговори размера на отстъпката, продавачът може да включи последната в продажната цена. Форфитърите обикновено работят с менителници и записи на заповед (вж), които са безусловни и лесно ликвидни платежни инструменти и които могат да бъдат продадени на вторичния пазар за търговски ефекти.

Съществуват три основни различия между фактора и форфитъра

(1) Факторите обикновено се стремят да получат голям дял от търговската дейност на продавача, докато форфитърите са готови да участвуват в единични сделки;

(2) Общо казано, форфитърите работят със средни и дългосрочни вземания (от 6 месеца до 7 години), докато факторите се стремят към краткосрочни (до 6 месеца) вземания. Сроковете на плащанията обикновено отразяват вида на продукцията: форфитърите предпочитат да работят със средства за производство, суровини и големи проекти; факторите предпочитат главно стоки за широко потребление и

(3) Голяма част от факторите нямат големи способности в развиващите се страни, където правните и финансови структури са незадоволителни, а кредитната информация не е лесно достъпна за техните филиали. Форфитърите обикновено изискват и получават банкови гаранции (вж), което ги прави по-склонни да работят с вземания от тези страни.

FORWARD EXCHANGE RATE--The price set between two parties for delivery of a foreign currency on an agreed-upon future date. If the date will occur within a week,

СРОЧЕН ВАЛУТЕН КУРС--Договорен валутен курс между две лица за покупко-продажба на чужда валута на определен ден в бъдеще. Ако срокът на сделката

the agreement is called a spot transaction; if the date is more than a week in the future, the arrangement is called a forward exchange transaction.

настъпи вътре в една седмица, договорът се нарича валутна сделка с незабавна доставка, а ако датата надхвърли една седмица, тя се нарича срочна валутна сделка.

FOUL BILL OF LADING--A receipt for goods issued by a carrier with an indication that the goods were damaged when received.

НЕЧИСТА ТОВАРИТЕЛНИЦА--Документ за превоз в който е отбелязано, че стоките са били повредени преди да бъдат натоварени.

FREE ALONGSIDE SHIP (FAS)--Sales price that includes all costs of transportation and delivery of the goods to the ship or other carrier.

ФАС--Продажната цена, включваща и всички разходи, направени за транспортирането и доставката на стоките до борда на кораба или на друг превозвач.

FREE ON BOARD (FOB)--Sales price that includes delivery of the items to the purchaser. The FOB seller assumes all responsibilities and costs up to the point of delivery, including insurance, transportation, and so forth.

ФОб--Продажната цена, включваща и доставянето на стоката до купувача. При ФОб продавачът поема всички отговорности и разходи до пункта на доставката, в това число застраховката, транспортирането и т.н.

FREE TRADE AGREEMENT (FTA)--An arrangement that establishes the unimpeded flow of goods and services (q.v.) between trading partners regardless of national borders. An FTA stops short of establishing a common market, which typically provides for labor mobility, common currencies, uniform product standards, or other common policies. Member countries of a free trade area apply their individual tariff (q.v.) rates to countries outside the free trade area.

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА СВОБОДНА ТЪРГОВИЯ

(ССТ)--Съглашение, което осигурява необезпокоявано движение на стоки и услуги (вж) между търгуващи страни, независимо от държавните граници. ССТ е по-ниско ниво на икономическа интеграция в сравнение с общия пазар, който обикновено учредява свободно движение на работна сила, въвежда обща валута, единни качествени стандарти или други общи практики. Страните-членки на ССТ прилагат своите индивидуални мита (вж) спрямо страните извън ССТ.

FREE TRADE ZONES--A generic term referring to special commercial and industrial areas at which special customs procedures allow the importation of foreign merchandise (including raw materials, components, and finished goods) without the requirement that duties (q.v.) be paid immediately. If merchandise is later exported, duty free treatment is given to reexports. The zones are usually located in or near ports of entry.

ЗОНИ ЗА СВОБОДНА ТЪРГОВИЯ

--Общо название на специални търговски и индустриални райони, в които се прилагат митнически процедури, позволяващи внасянето на чужди стоки (в това число суровини, части и готови стоки) без да е необходимо незабавно плащане на мита (вж). Те не се облагат с мито и когато се реекспортират от зоната. Обикновено тези зони са в близост до входни пристанища. Стоките, вкарани в тях,

Merchandise brought into these zones may be stored, exhibited, assembled, processed, or used in manufacturing prior to reexport or entry into the national customs territory. When manufacturing activity occurs in free trade zones, it usually involves a combination of foreign and domestic merchandise and usually requires special governmental authority. Free trade zones are sometimes called "customs free zones" or "duty free zones."

могат да се складирават, да бъдат показвани, сглобявани, дообработвани или преработвани преди да бъдат реекспортирани в някоя национална митническа територия. Много преработвателни операции се извършват именно в свободните търговски зони, а това предполага комбиниране на чужди с местни стоки, за което е необходимо специално правителствено управление. Понякога зоните за свободна търговия биват наричани «свободни от мита зони».

FREIGHT FORWARDER--An independent business that handles shipments of goods for compensation. At the request of the shipper, the forwarder makes the actual arrangements and provides the necessary services (q.v.) for expediting the shipment to its destination. The forwarder takes care of all documentation needed to move the shipment from its original destination, and makes up and assembles the necessary documentation for submission to the bank in the seller's name. The forwarder arranges for cargo insurance, handles the necessary communications, and advises the shipper on requirements for marking and labeling at the cargo's destination. The forwarder operates on a fee basis paid by the seller and often receives an additional percentage of the freight charge from the common carrier.

СПЕДИТОР--Независим професионалист, който организира натоварването на стоките срещу заплащане. По нареждане на продавача спедиторът извършва фактическото уреждане и предоставя всички услуги (вж), необходими за експедирането на товара до неговото местоназначение. Спедиторът е длъжен да попълни цялата документация, необходима за придвижване на товара от мястото на производство, като събира всички документи, които трябва да бъдат връчени на банката от името на продавача. Спедиторът урежда застраховката на стоката, прави необходимите съобщения и съветва износителя относно маркировката и етикетировката на колетите. За своите услуги той получава хонорар от продавача, а често пъти и процент от навлото, който му плаща превозвачът.

GOVERNMENT PROCUREMENT--Purchase by official government agencies of goods and services (q.v.). Government procurement policies and practices may be non-tariff barriers (NTBs--q.v.) to trade if purchases are made from domestic suppliers, despite their higher prices or inferior quality as compared with competitive goods that could be imported.

ДЪРЖАВНИ ПОКУПКИ--Покупки на стоки и услуги (вж) от държавни учреждения. Държавните покупки могат да играят роля на немитнически бариери (НБ--вж) на търговията, ако са възложени на местен доставчик, въпреки по-високите цени или по-ниското качество, които той предлага в сравнение с конкурентни вносни стоки.

GRAY MARKET IMPORTS--This term refers to imports bearing a genuine trademark but imported by a party

ВНОС ОТ СИВИЯ ПАЗАР--Този израз се отнася за внесена стока, която притежава истинска фабрична марка, но

other than the trademark holder or authorized importer.

е внесена от фирма, която не е собственик на марката или пък упълномощен представител на собственика.

GUARANTY--An undertaking or promise that is collateral (q.v.) to a primary or principal obligation and that binds the guarantor to performance in the event of nonperformance by the principal obligor.

A promise to answer for payment of a debt or performance of obligation if the person liable in the first instance fails to make payment or to perform the obligation. An undertaking by one person to be answerable for the payment of some debt, or the due performance of some contract or duty by another person, who remains liable to pay or perform the same. A promise to answer for the debt, default (q.v.), or miscarriage of another person.

The contract of a guarantor is the guarantor's own separate contract. It is in the nature of a guaranty that the thing guaranteed to be done by the principal obligor shall be done and is not merely an engagement undertaken jointly with the principal obligor to do the thing. The original contract of the principal obligor is not the guarantor's contract, and the guarantor is not bound to take notice of its nonperformance.

HARMONIZED SYSTEM--The Harmonized Commodity Description and Coding System, also called the Harmonized System (HS), is a system for classifying goods in international trade. The system was developed under the auspices of the Customs Cooperation Council. Beginning on January 1, 1989, the new HS numbers replaced previously adhered-to schedules in more than fifty countries.

IMPORT LICENSE--A document required and issued by some national governments authorizing the

ГАРАНЦИЯ--Поръчителство или обещание, което представлява допълнителна гаранция (вж) към първоначалното или основното задължение и което обвързва гаранта да извърши нещо в случай, че главният длъжник не изпълни задължението си.

Това е обещание да се плати дълг, или да се изпълни задължение, ако първоначално отговорното лице пропусне да извърши плащането или изпълни задължението. Това е поръчителство на едно лице, че то поема отговорност за неизплащането на даден дълг, за неизпълнението на някакъв договор или задължение от друго лице, което си остава длъжно да плати или извърши същото. Това е обещание да се отговаря за дълга, неустойката (вж) или несполуката на друго лице.

Гаранцията представлява самостоятелна сделка. По своята същност тя изисква гарантираното нещо да бъде направено от главния длъжник, а не е просто съвместно обещание с главния длъжник за извършване на нещо. Първоначалният договор на главния длъжник не е договор на гаранта и последният не е длъжен да следи за неговото изпълнение.

СЪГЛАСУВАНА СИСТЕМА--Съгласуваното описание и системата за кодиране на стоките, които общо се наричат Съгласувана система (СС) е начин за класификация на стоките в международната търговия. Системата бе разработена под покровителството на Съвета за митническо сътрудничество. От 1-ви януари 1989 година над 50 страни въведоха новата стокова класификация на Съгласуваната система.

РАЗРЕШИТЕЛНО ЗА ВНОС--Документ, изискван и издаван от някои правителства, разрешаващ вноса на

importation of goods.

стоки.

IMPORT QUOTAS--A means of restricting imports by the issuance of licenses to importers, assigning each a quota after determining the total amount of any commodity that is to be imported during a given period. Import licenses may also specify the country from which the importer must purchase the goods.

ВНОСНИ КВОТИ--Средство за ограничаване на вноса. Правителството определя общото количество за всяка стока, която може да се внесе в страната за една година и след това издава на отделните вносителни разрешителни за внос. В някои случаи в тези разрешителни може да се посочи дори и страната, от която вносителят трябва да закупи стоките.

IMPORT RESTRICTIONS--Import restrictions, applied by a country with an adverse trade balance (or for other reasons), reflecting a desire to control the volume of goods coming into the country from other countries. May include the imposition of tariffs (q.v.) or import quotas (q.v.), restrictions on the amount of foreign currency available to cover imports, a requirement for import deposits, imposition of import surcharges, or prohibition of various categories of imports.

ОГРАНИЧЕНИЯ НА ВНОСА--Вносните ограничения, прилагани в страните с пасивен търговски баланс (или пореди други съображения) имат за цел да контролират количеството на стоките, внасяно в една страна. Тук влизат количествени и митнически ограничения (вж). Ограничения на конвертируемата валута, необходима за покриване на вност, изискване на вносни депозити, налагане на допълнителни вносни разходи (пристанищни такси, магазинаж, хамалие) и дори забрана за внос на някои стоки.

INCOME STATEMENT--The statement of revenues, expenses, gains, and losses for a specified period, ending with net income (or net loss) for the period covered by the statement.

ДЕКЛАРАЦИЯ НА ДОХОДА--Декларация за приходите, разходите, печалбите и загубите за определен период. Тя завършва с чистия доход (или чиста загуба) за периода, посочен в декларацията.

INDEMNIFICATION--In corporate law, the practice by which one party pays the expenses of another party. An indemnification occurs, for example, when a corporation pays the expenses of officers or directors who are named as defendants relating to corporate affairs, or when a borrower agrees to pay a lender for extraordinary expenses incurred because of the borrower's actions.

ОБЕЗЩЕТИЕ--Обезщетение в смисъла на фирменото право имаме, когато едната страна заплаща разходите, направени от друга страна. Така например обезщетение се плаща когато една фирма поема разходите на свои служители и директори, които са били призовани като ответници по дела, свързани с фирмата, или когато един заемополучател се съгласи да плати на заемотателя извънредните разходи, направени поради действията на заемополучателя.

INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS (IPR)--A generic phrase encompassing intangible property rights, including patents, trademarks, service marks, copyrights, industrial designs, rights in semiconductor chip layout designs, and rights in trade secrets.

INTEREST--The charge payable to a lender or other creditor as compensation for the use of the creditor's money. The rate at which interest accrues is expressed as a percentage of the amount of funds borrowed and may be fixed or variable.

IRREVOCABLE LETTER OF CREDIT--Type of letter of credit (q.v.) in which the issuing party guarantees that it will not withdraw the credit or cancel the letter before the expiration date. A letter of credit that cannot be modified or revoked, with regard to the customer or the beneficiary, without his or her consent.

JOINT VENTURE--A business undertaking in which more than one firm has an ownership interest and controls production or marketing.

LEGAL OPINION--A document in which a person such as a state attorney general, a city solicitor, or a private attorney renders his or her understanding of the law as applied to the assumed facts. It may or may not serve as protection to the person acting on it, depending on the nature of it and the law governing such opinions.

LETTER OF CREDIT (L/C)--A written instrument in which one party (the issuer of the letter of credit, e.g., a bank) agrees to

ПРАВА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ (ПИС)--Общо название, което включва права върху нематериална собственост като патенти, търговски марки, марки за служби, авторско право, индустриален дизайн, право на дизайн за полупроводникова матрица от чипове и право на търговски тайни.

ЛИХВА--Възнаграждение, което се плаща на заемодателя или на друг кредитор като компенсация за използване на парите му. Размерът на препадащата се лихва е изразен в процент, който се начислява върху сумата на кредита.

НЕОТМЕНЯЕМ АКРЕДИТИВ--Вид акредитив (вж) при който наредителят гарантира, че няма да отмени акредитива преди изтичане на договорения срок. Такъв акредитив не може да се изменя или анулира без съгласие на бенефициента.

СМЕСЕНО ПРЕДПРИЯТИЕ--Предприятие, в което две или повече фирми имат дялово участие и контролират производството или търговските му операции.

ЮРИДИЧЕСКО МНЕНИЕ--Документ, чрез който едно правоимащо лице, например министърът на правосъдието, градският юристконсулт, или частен адвокат дава мнението си за приложимостта на закона по отношение на известни факти. Това мнение може да послужи като доказателство в полза на каузата на едно лице, а възможно е и да не послужи. всичко зависи от същността на случая и от закона, който урежда значимостта на юридическото мнение.

АКРЕДИТИВ--Писмен платежен документ, чрез който едно юридическо лице (наредител по акредитива, например една банка) се задължава да изплати на друго лице

repay another party (the beneficiary, e.g., a seller) a debt owed to it by a third party (e.g., a purchaser). A letter authorizing one party to pay money or extend credit to another on the credit of the issuer of the letter of credit. Also refers to a commitment by a bank (or other party), made at the request of a customer of the bank, that the issuer will honor drafts (q.v.) or other demands for payment from the beneficiary of the letter upon compliance with specified conditions or presentation of stipulated documents.

A letter of credit may be either revocable (q.v.) or irrevocable (q.v.). In the context of commercial sales transactions, letters of credit are intended to facilitate the purchase and sale of goods by transferring the risk (q.v.) of the purchaser's solvency from the seller to the issuer of the letter of credit. The issuer is generally in a better position than the seller to evaluate the creditworthiness of the purchaser or to enforce the payment of obligations of the purchaser.

LIEN--A charge or security or encumbrance (q.v.) upon property. A charge against or interest in property to secure payment of a debt or performance of an obligation. A qualified right of property that a creditor has in or over specific property of his debtor as security for the debt or charge or for the performance of some act. A right to take or retain property for payment of debt or demand. Liens are property rights. The word "lien" is a generic term and, standing alone, includes liens acquired by contract or by operation of law.

LINE OF CREDIT--An arrangement between a borrower and a lender, pursuant to which the lender agrees to loan funds to the borrower on demand, up to a certain limit.

(бенефициент, например продавач) парична сума, дължима от трето лице (например купувач). Акредитивът оторизира едната страна да извърши плащане или разшири кредита на друга страна (бенефициента) за сметка на наредителя по акредитива. В акредитива изрично се отбелязва задължението на банката (или друга страна), направено по искане на нейния клиент, че тя ще акцептира менителници (вж) или други платежни искания от бенефициента на акредитива при спазване на точно определени условия или представяне на уговорени документи. Акредитивът може да бъде отменяем (вж) или неотменяем (вж). По отношение на търговските сделки, акредитивите улесняват покупко-продажбата на стоки като рискът (вж) от евентуална неплатежоспособност на купувача се прехвърля от продавача върху наредителя по акредитива. Последният е общо взето в по-добра позиция отколкото продавача за да прецени кредитоспособността на купувача или да наложи плащането на задълженията на същия.

ЗАПОР--Задължение, гаранция или сервитут (вж) върху имущество. Запорът на имуществото има за цел да осигури или изплащането на дълга, или изпълнението на поето задължение. Това юридическо право на собственост, което един кредитор има върху точно определено имущество на своя длъжник е като гаранция, че дългът ще бъде уреден, а поетото задължение--изпълнено. Запорът е «вещно право». Думата «запор» е общо понятие и като такова включва гаранции, възникнали вследствие на договор, или пък поради действието на закона.

КРЕДИТНА ЛИНИЯ--Споразумение между заемател и заемотател, с което последният се задължава да отпуска при поискване средства на заемателя до

The limit may be fixed or variable and may refer to the aggregate amount of disbursements the borrower may receive or, in the case of a revolving line of credit, to the maximum amount of disbursements the borrower may have outstanding at any point in time.

MARKET ACCESS--The openness of a national market to foreign products. Market access reflects a government's willingness to permit imports to compete relatively unimpeded with similar domestically produced goods.

MORTGAGE--An interest in property created by a written instrument providing security for the performance of a duty or the payment of a debt. Depending upon the jurisdiction, a mortgage may be in the form of a lien (g.v.) or in the form of an absolute conveyance of the property that becomes void if the duty (g.v.) or payment is performed in accordance with the terms prescribed at the time of making such conveyance.

MOST-FAVORED-NATION (MFN) TREATMENT--A commitment that one country will extend to another country the lowest tariff (g.v.) rates it applies to any other country. All GATT contracting parties undertake to apply such treatment to one another under Article I of GATT. When a country agrees to cut tariffs on a particular product imported from one country, the tariff reduction automatically applies to imports of this product from any other country eligible for MFN treatment.

MULTILATERAL AGREEMENT--An international compact in which three or more parties participate.

определен размер. Този размер може да бъде точен (фиксиран) или променлив и може да се отнася до общата сума на плащанията, която заемателят може да получи или--ако става дума за възобновяем кредитен лимит--до максималната сума на задълженията, на която заемателят има право към определен момент.

ДОСТЪП ДО ПАЗАРА--Степента, до която даден национален пазар е открит за чуждите стоки. Тази степен отразява правителственото желание да позволи вносните стоки да се конкурират относително безпрепятствено с местните стоки.

ИПОТЕКА--Вещно право върху недвижима собственост, учредено с писмен документ, чрез който се гарантира изпълнение на задължението или изплащане на дълга. В зависимост от юрисдикцията, една ипотека може да бъде във формата на запор (вж) или във формата на абсолютно прехвърляне на собствеността, което става нищожно ако задължението за плащане (вж) е извършено в съответствие с условията, предписани по време на прехвърлянето.

КЛАУЗА НА НАЙ-ОБЛАГОДЕТЕЛСТВУВАНАТА НАЦИЯ--Задължение на една страна спрямо друга, да предостави на друга правото на най-ниско мито (вж), което е дадено на трета страна. Съгласно чл. I на ГАТТ, всички страни-членки на ГАТТ се задължават да си предоставят тази клауза. В случай, че дадена държава реши да понижи вносното мито за дадена стока, внесена от друга страна, това намаление автоматично се прилага при вноса на тази стока от всяка друга страна, която се ползува от тази клауза.

МНОГОСТРАННО СПОРАЗУМЕНИЕ--Международна спогодба, в която участват три или повече страни.

NATIONAL TREATMENT--Affords individuals and firms of foreign countries the same competitive opportunities, including market access (q.v.), as are available to domestic parties. All GATT contracting parties undertake to apply such treatment to one another under Article III of GATT.

NEGATIVE COVENANT--A covenant (q.v.) in which the covenantor obliges himself or herself not to do or not to permit the doing of some act. An example of a negative covenant is a provision in an employment agreement or a contract of sale of a business prohibiting the employee or seller from competing in the same industry, geographic area, or market.

NON-TARIFF BARRIER (NTB)--Market-access barrier that results from prohibitions, restrictions, conditions, or specific requirements that make the exporting of goods or services (q.v.) difficult and/or costly. The term covers any restriction or quota (q.v.), charge or policy other than traditional customs duties (q.v.), domestic support program, discriminatory labeling or health standard, quantitative restrictions (q.v.), discriminatory government procurement (q.v.) policy or practice, and exclusive business practices that limit the purchase or sale of imported goods. NTBs may result from government or private-sector actions.

OPEN ACCOUNT--A trade arrangement in which goods are shipped to a foreign buyer before payment and without written guarantee of payment. Because this method poses an obvious risk (q.v.) to the supplier, it is essential

НАЦИОНАЛНО ТРЕТИРАНЕ--Практика, която предоставя на отделни лица и фирми от чужди страни същите конкурентни възможности, в това число и достъп до пазарите (вж), които са предоставени на местни лица и фирми. Съгласно чл. III на ГАТТ, всички страни-членки на ГАТТ се задължават да прилагат по между си принципа на национално третиране.

ОТРИЦАТЕЛНА СПОГОДБА--Спогодба (вж), чрез която подписалият я се задължава да не направи нещо или да не позволи извършването на някакво действие. Пример за отрицателна спогодба е уговорката в трудов договор, или в договор за продажба на едно предприятие, която забранява на работника, съответно на продавача да продължат конкуренцията в същия отрасъл, в същия географски район, или същия пазар.

НЕМИТНИЧЕСКИ БАРИЕРИ (НБ)--Ограничения на търговската дейност, които са резултат от забрани, ограничения, условия или специфични изисквания и които правят външнотърговската дейност трудна и/или неизгодна. Тук влизат: всякакви ограничения или вносни квоти (вж), такси (извън традиционните мита) (вж), санитарни и здравеопазни ограничения, програми за вътрешно субсидиране (най-често на аграрните произведения), високи стандартни изисквания за качество (вж), дискриминационна правителствена политика при държавни покупки (вж) и специални търговски практики, които ограничават купуването или продажбата на вносни стоки. НБ могат да се налагат както от правителствата, така и от частния сектор.

ОТКРИТА СМЕТКА--Търговски договор, който позволява стоките да се изпращат на чужд купувач преди заплащането и дори без писмена гаранция за плащане. Тъй като тази форма на плащане съдържа голям риск (вж) за продавача,

that the buyer's integrity be unquestionable.

необходимо е пълно доверие в честността на купувача.

ORDERLY MARKETING AGREEMENT (OMA)--An agreement between two or more governments by which one government agrees to limit exports to the other. Under such agreements, the exporting nation also may undertake to ensure that international trade in specified "sensitive" products will not disrupt, threaten, or impair competitive industries or workers in importing countries. An OMA is similar to a voluntary export restriction agreement or a voluntary restraint agreement (q.v.). An OMA is used to address an injury to a domestic industry.

PERFORMANCE REQUIREMENTS--Refers to government-mandated or government-approved activities that investors must undertake, usually as a condition of establishment or operation in that government's country.

PLEDGE--A bailment, pawn, or deposit of personal property to a creditor as security for some debt or commitment. Personal property transferred to a pledgee as security for a pledger's payment of debt or other obligation. A pledge, considered as a transaction, is a bailment or delivery of goods or property by way of securing a debt or commitment, or as security for the performance of an act. A pledge can also be a security interest in a chattel or in an intangible represented by an indispensable instrument (such as formal, written evidence of an interest in an intangible so representing the intangible that the enjoyment, transfer, or enforcement of the intangible depends upon possession of the instrument), the interest being created by a bailment for the purpose of securing the payment

РЕГУЛИРАЩО ПАЗАРНО СПОРАЗУМЕНИЕ

(РПС)--Споразумение между две или повече правителства, с което дадено правителство се съгласява да ограничи експорта си към друга страна. Според такова споразумение, страната-износител също може да предприеме действия, които гарантират, че международната търговия с онези «чувствителни» стоки, чийто износ тя ограничава, няма да разстрои, заплаши или увреди конкуриращите отрасли или работниците в съответните отрасли на страните-вносители. РПС е сходно със споразумението за доброволно ограничаване на износа (вж). РПС има за цел да предпази от щети даден местен отрасъл.

ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДЕЙСТВИЯ--Действия на чуждите инвеститори в една страна, изискуеми от местното правителство като предварително условие за учредяване на местен филиал или извършване на бизнес в страната.

ЗАЛОГ--Това е поръчителство, капаро или депозиране на движима собственост към един кредитор, чрез която се гарантира изплащането на дълг или изпълнението на ангажимент. Това е движима собственост, предадена у залогодържателя като гаранция, че дългът ще бъде изплатен, или задължението--изпълнено. Залогът, разгледан като сделка, представлява обещание за доставка на стоки или собственост, чрез които се осигурява изплащането на дълга или извършването на едно действие. Залогът може, освен това, да бъде представен като интерес в движима вещь или в невестествена собственост, представена с необходимия документ (например формално, писмено доказателство за чужди права върху невестествена собственост, специфицирани по такъв начин, че придобиването на невестествената

of a debt or the performance of some other duty. Also, a pledge is a promise or agreement by which the pledgor binds himself or herself to do or to forbear something.

PROMISSORY NOTE--An unconditional written promise, signed by the maker, to pay absolutely and at all events a sum certain in money, either to the bearer or to a person designated in the note or on such person's order, at a time specified therein, or at a time that must certainly arrive.

QUANTITATIVE RESTRICTION (QR)--An explicit limit imposed by an importing country on the total amount of a specified good that may be imported into a country or that may be imported from any particular supplying country. Compared with a tariff (q.v.), a QR affords protection that tends to be more predictable, because it is less affected by changes in competitive factors. GATT generally prohibits the use of QRs, except in special cases, such as those cited in Article XX (which permits exceptions to protect public health, national gold stocks, goods of archaeological or historic interest, and a few other special categories of goods) or in Article XXI (which permits exceptions in the interest of "national security").

QUOTA--Government-imposed limit on trade in a particular good or service based upon quantity. An absolute quota prevents any trade in excess of a specified limit. A tariff rate quota (q.v.) limits the amount of trade subject to a special tariff rate but leaves open the possibility of additional trade at other rates.

собственост зависи от притежаването (държането) на този инструмент). Това правомощие трябва да бъде учредено чрез залог, чиято цел е да осигури плащането на дълга или изпълнението на някакво друго задължение. Залогът представлява обещание или договор, чрез който залогодателят се обвързва да извърши нещо или да се въздържа.

ЗАПИС НА ЗАПОВЕД--Безусловно писмено обещание, подписано от длъжника, че ще изплати на точно обозначена дата определена сума пари, било на приносителя на записа, било на лице, чието име е вписано в записа.

КОЛИЧЕСТВЕНИ ОГРАНИЧЕНИЯ (КО)--Изрично определено ограничение върху количеството от дадена стока, което е разрешено за внос или което може да бъде доставено от дадена страна. Тъй като КО се влияят по-малко от промените в конкуриращите се фактори, те--в сравнение с митата (вж)--са по-лесно предсказуема външно-търговска политика. По принцип ГАТТ забранява налагането на КО с изключение на случаите, посочени в чл. XX (ограничаване вноса на материали, опасни за здравето, защита на държавните златни резерви, на произведения от археологически и исторически интерес и някои други специални категории стоки) и в чл. XXI (ако това се изисква от интересите на «националната сигурност»).

КВОТА--Количествено ограничение, наложено от правителството върху търговията с дадена стока или услуга. Абсолютната квота забранява търговията над определени граници. Митническата квота (вж) определя обема на вноса, който се облага със специална митническа ставка, но оставя открита възможността за допълнителен внос по друга ставка.

RATE OF RETURN--The income earned on an investment, measured over a specified period of time, generally referred to in terms of a percentage of the value of the investment.

RECIPROCITY--Relationship in which two countries provide similar rights to each other's nationals; it seeks an approximate equality of concessions accorded to and benefits received from among or between trading partners. Reciprocity may include the lowering of customs duties (q.v.) on imports in return for tariff concessions from other countries or the negotiated reduction of a country's import duties or other trade restraints in return for similar concessions from another country. Reciprocity is a traditional objective of GATT trade negotiations.

RETALIATION--With regard to international trade, it is an action taken by one country against another country when the first country's exports are adversely affected by the raising of tariffs (q.v.) or other trade-restricting measures of the other country. GATT permits an adversely affected contracting party to impose limited restraints on imports from another contracting party that has raised its trade barriers (after consultations with other GATT contracting parties whose trade might be affected). In theory, the value of trade affected by such retaliatory measures should approximate the value of trade affected by the change that precipitated the retaliation.

REVOCABLE LETTER OF CREDIT--Type of letter of credit (q.v.) in which the issuing bank reserves the right to cancel and withdraw from the transaction upon appropriate notice.

ПРОЦЕНТ НА ПЕЧАЛБАТА (НОРМА НА ПЕЧАЛБАТА)--Доходът, спечелен от едно капиталовложение, измерен за определен период и изразен обикновено в процент върху стойността на капиталовложението.

РЕЦИПРОЧНОСТ--Споразумение между две страни за предоставяне на подобни права и задължения в търговията между техните граждани. Тази политика се стреми да предостави сравнително еднакви концесии и привилегии на договарящите страни. Реципрочността може да включва по-ниски мита (вж) при вноса в замяна на митнически концесии предоставени от други страни или договорено намаляване на вносните мита или на други търговски ограничения в замяна на подобни концесии от другите страни. По традиция ГАТТ насърчава реципрочността в търговските преговори между страните.

РЕПРЕСИВНА МЯРКА--В международната търговия представлява действие, предприето от една държава срещу друга в случай, че търговската практика на последната (повишаване на митата (вж), или други търговски ограничения) уронва интересите на първата. В такива случаи ГАТТ разрешава на засегнатата страна да наложи репресивни мерки спрямо вноса от другата страна, която е повишила търговските си ограничения, като предварително се консултира с другите заинтересовани страни. Теоретически, търговските загуби на репресиращата страна би трябвало да бъдат равни на щетите, които репресираната страна е понесла преди налагането на репресивната мярка.

ОТМЕНЯЕМ АКРЕДИТИВ--Вид акредитив (вж) при който банката-наредител си запазва правото да го отмени и да се оттегли от сделката след съответно уведомление.

RISK--In general, the element of uncertainty in an undertaking. Includes hazard, danger, peril, exposure to loss, injury, disadvantage, or destruction and comprises all elements of danger. Risk may be physical, economic, or political.

In insurance law, defined as the danger or hazard of a loss of the property insured; the casualty contemplated in a contract of insurance; the degree of hazard; a specified contingency or peril; and, colloquially, the specific house, factory, ship, and so forth, covered by the policy.

RULES OF ORIGIN--The Agreement on Rules of Origin, incorporated in the Uruguay Round Trade Agreements of the General Agreement on Tariffs and Trade (GATT), defines the term in Article I as those laws, regulations, and administrative determinations of general application applied to determine the country of origin of goods, other than rules related to "contractual or autonomous trade regimes" that provide tariff preferences beyond those required by GATT's most-favored-nation rule.

SAFEGUARD--An action taken by a country to protect a domestic industry that is threatened or injured as a result of importation of goods from another country. GATT permits two forms of multilateral safeguards: (1) a country's right to impose temporary import controls or other trade restrictions to prevent commercial injury to domestic industry; and (2) the corresponding right of exporters not to be deprived arbitrarily of access to markets.

РИСК--Най-общо казано това са елементите на несигурност в едно начинание. Тук влизат: риск, опасност, заплаха, излагане на възможност за загуба, щета, вреда, или разрушение--всички тези съдържащи елемент на опасност. Рискът може да бъде физически, икономически или политически. В застрахователното дело се дефинира като опасност и заплаха от загуба на застрахованата собственост; като произшествия, изброени в застрахователната полица; като степен на опасност; като точно упоменати непредвидими събития, на практика в застрахователната полица изрично са описани къщата, фабриката, кораба и т.н., покрити от застраховката.

ПРАВИЛА ЗА ПРОИЗХОДА (НА СТОКИТЕ)--

Спогодбата по правилата за произхода, която е включена в Споразумението от Уругвайския кръг търговски преговори на Генералното споразумение за митата и търговията (ГАТТ), определя в член 1-ви онези закони, правилници и административни решения, които се прилагат при определяне на страната, от която стоките произхождат. Тези правила се различават от онези, които се отнасят до "договорените или автономни външнотърговски режими," които предоставят митнически привилегии над ония, изискуеми от ГАТТ, за статута на най-облагодетелствуваната нация.

ПРЕДПАЗНА МЯРКА--Действие, предприето от правителството на дадена страната в защита на местен отрасъл, който е застрашен или понася щети в резултат на вноса от друга страна. В такъв случай ГАТТ разрешава две форми на многостранна предпазна мярка: (1) за да предпази собствения си отрасъл от търговски щети, дадена страна може да наложи временен контрол върху вноса или да въведе други ограничения и (2) страните износителки не следва да бъдат произволно лишавани от съответното право за достъп до пазарите.

SECURITY AGREEMENT--An agreement that creates or provides for a security interest between the debtor and a secured party. An interest in real or personal property that serves as collateral (q.v.) for a debt or other obligation. Security interest is normally perfected (made enforceable against other creditors) when the creditor either takes possession of the collateral or files financial statements in the proper public records.

SERVICES--In the context of international trade policy, services may encompass banking, finance, transportation, insurance, professional services, telecommunications, health care, and education. There is, however, no generally agreed upon definition for services within the international trading community. Within the context of the General Agreement of Trade in Services under the General Agreement on Tariffs and Trade, the services covered by the agreement are those service sectors agreed to be covered by each country in its schedule of concessions thereto.

STANDBY LETTER OF CREDIT--Type of letter of credit (q.v.) in which the issuer's payment obligation is contingent upon its customer's (the purchaser's) default (q.v.) or failure to perform, rather than the beneficiary's performance of the underlying transaction between the customer and the beneficiary.

SUBSIDY--A benefit given by a government to an enterprise, industry, region, or other party. GATT does not directly define subsidies, but under GATT certain types of subsidies are prohibited. The United States regards a subsidy as a bounty or grant paid for manufacture, production, or export of an article.

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ОБЕЗПЕЧЕНИЕ--Документ за гарантиране на вземанията между длъжника и кредитора. Гаранцията може да бъде недвижима или движима собственост, която служи като допълнителна гаранция (вж) за изплащане на вземанията. Обикновено обезпечаването е абсолютно (следователно приложимо срещу други кредитори), когато кредиторът или влиза във владение на допълнителната гаранция, или заверява в съответната нотариална служба.

УСЛУГИ--В смисъла на международната търговска политика, в сферата на услугите влизат банковата дейност, финансирането, транспорта, застраховането, професионалните услуги, телекомуникациите, здравеопазването и образованието. Между експертите по международна търговия не съществува общоприето определение за състава на термина "услуги." Според Генералното споразумение за търговия в сферата на услугите, което влиза в системата на ГАТТ, в сферата на услугите, влизат онези отрасли, които всяка страна е приела да включи в списъка си за митнически отстъпки на услугите.

"СТЕНДБАЙ" АКРЕДИТИВ--Вид акредитив (вж), чрез който паричното задължение на наредителя (банката) е свързано по-скоро с просрочката или неустойката (вж) на клиента й (купувача), а не с изпълнението на бенефициента в сделката между него и клиента.

СУБСИДИЯ--Премия, предоставена от правителството на предприятие, отрасъл, район или други. ГАТТ не дава точна дефиниция за субсидия, но счита някои форми на субсидията за забранени. Съединените щати разглеждат субсидията като помощ или дар за дадено производство, преработка или износ на един артикул.

TARIFF--A charge assessed by a government, in accordance with its tariff schedule, on goods or services (q.v.) as they enter (or leave) a country. A tariff may be imposed to protect domestic industries from imported goods or services and/or to generate revenue. Types of tariffs include ad valorem, specific, or variable tariffs, or some combination of the three. Customs Duty (q.v.); Duties.

TARIFF QUOTAS--The application of a higher tariff (q.v.) rate to imported goods after a specified quantity of the item has entered the country at a lower prevailing rate.

TERMS OF TRADE--The economic factors affecting a country's foreign trade in goods and services, such as dependency on foreign sourcing and relative competitiveness in production.

TRANSMITTAL LETTER--A list of the particulars of the shipment and a record of the documents being transmitted, together with instructions for disposition of the documents. Any special instructions are also included.

TRANSPARENCY--The extent to which laws, regulations, agreements, and practices affecting international trade are open, clear, measurable, and verifiable.

UNFAIR TRADE PRACTICE--Any act, policy, or practice of a country that (1) violates, is inconsistent with, or otherwise denies benefits granted to a foreign country under any trade agreement to which both countries are a party, or (2) is otherwise unjustifiable, unreasonable, or discriminatory and burdens or

МИТО--Данък, наложен от правителството в съответствие с държавната тарифа, върху стоки или услуги (вж), превозвани през границите на дадена страна. Налагат се за защита на местните отрасли от внос на стоки или услуги и/или за печалба. Митата биват: адвалорни, специфични, вариращи или комбинация от трите. Митнически налог (вж); Налог.

МИТНИЧЕСКИ КВОТИ--Прилагането на по-висок процент мито (вж) към някои вносни стоки, след като определено количество от тях е вече влязло в страната по по-нисък процент, мито се нарича митническа квота.

ТЪРГОВСКИ ИНДЕКС--Отразява икономическите фактори, засягащи външната търговия на страна със стоки и услуги, като например зависимостта ѝ от вносни суровини и относителната конкурентноспособност на нейната продукция.

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО--Представява списък на особеностите на товара и описание на съпровождащите го документи, заедно с инструкции за разпореждане на документите. Тук влизат и всякакви специални инструкции (ако има такива).

ПРОЗРАЧНОСТ--Състояние, при което закони, правилници, споразумения и бюрократични процедури, които засягат международната търговия, са открити, ясни, измерими и проверяеми.

НЕЛОЯЛНА ТЪРГОВСКА ПРАКТИКА--Всяко действие, политика или процедура на една страна, които (а) нарушават, са несъвместими, или по някакъв друг начин лишават друга страна от изгодите, предоставени от търговското споразумение, подписано от двете, или (б) са в друго отношение неоправдани, прекомерни или дискриминиращи и

restricts a foreign country's commerce.

обременяват или ограничават търговията на другата страна.

VALUATION--The act of ascertaining the worth of an imported good by government officials of the importing country so that the appropriate tariff (q.v.) or duty is paid by the importer of the good.

ОЦЕНКА--Действие на правителствено лице от страната-вносител, който установява стойността на внасяната стока. Това позволява стоката да бъде обложена със съответното мито (вж) или налог, което се плаща от вносителя.

VALUE-ADDED TAX (VAT)--An incremental tax imposed on the value of an item or service at each stage in its processing, production, and distribution.

ДАНЪК ВЪРХУ ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ (ДДС)--Принаден данък, налаган върху стойността на дадена стока или услуга на всеки етап от нейното производство, преработка и предлагане.

VOLUNTARY RESTRAINT AGREEMENT (VRA)--Informal bilateral or multilateral understanding in which exporters voluntarily limit exports of certain products to a particular country in order to avoid economic dislocation in the importing country and the imposition by that country of mandatory import restrictions (q.v.).

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ДОБРОВОЛНО ОГРАНИЧАВАНЕ (СДО)--Неофициално двустранно или многостранно споразумение, чрез което износителите доброволно ограничават експорта на дадени стоки към една страна, с цел да се избягне опасността от икономическо разстройство на тази страна и възможността тя да наложи задължителни вносни ограничения (вж).

WARRANTY--A promise that a proposition of fact is true. An assurance by one party to an agreement of the existence of a fact upon which the other party may rely. It is intended to relieve the promisee of any duty to ascertain facts for himself or herself and amounts to a promise to indemnify the promisee for any loss if the fact warranted proves untrue. A warranty is a promise that certain facts are truly as they are represented to be and that they will remain so, subject to any specified limitations. In certain circumstances, a warranty may be presumed, known as an "implied" warranty. A warranty is an assurance or guaranty, either expressed in the form of a statement by the seller of goods or implied by law and having reference to and ensuring the character, quality, or fitness of purpose of the goods.

ГАРАНЦИЯ--Уверение, че някакъв факт е верен. Уверение, направено от едната страна по договор, че съществува някакъв факт, на който другата страна може да разчита. Основата цел на гаранцията е да освободи страната, която я получава (в чиято полза се прави) от необходимостта да проверява определени факти и задължава гарантора (даващия гаранцията) да обезщети страната, в чиято полза се прави гаранцията, за всички загуби, ако се окаже, че гореспоменатите факти са неверни. Гаранцията е уверение, че определени факти са верни, така, както са представени, а също, че те ще останат в това състояние, разбира се, с определени уговорки. При определени обстоятелства гаранцията може да се предположи, т.е. това е "подразбираща се гаранция." Гаранцията представлява уверение, изразено като декларация от продавача на определени стоки, или

произтичащо от законови разпоредби,
което се отнася до определени
характеристики на стоките, качество,
или годност.

BULGARIAN-ENGLISH CROSS-REFERENCE INDEX

Акредитив--Letter of Credit
Баланс--Balance Sheet
Банкова полица--Banker's Acceptance
Валутен курс--Exchange Rate
Висящо задължение--Contingent Liability
Внос от сивия пазар--Gray Market Imports
Вносни квоти--Import Quotas
Гаранция--Guaranty
Гаранция--Warranty
Данък върху добавената стойност--Value-Added Tax
Двустранен договор за инвестиции--Bilateral Investment Treaty
Декларация на дохода--Income Statement
Доклад за кредитоспособност--Credit Report
Допълнителна гаранция--Collateral
Достъп до пазара--Market Access
Дъмпинг--Dumping
Държавни покупки--Government Procurement
Експроприация--Expropriation
Залог--Pledge
Запис на заповед--Promissory Note
Запор--Lien
Зони за свободна търговия--Free Trade Zones
Ипотека--Mortgage
Квота--Quota
Клауза на най-облагодетелствуваната нация--Most-Favored-Nation Treatment
Количествени ограничения--Quantitative Restriction
Компенсационна насрещна търговия--Countertrade
Консигнация--Consignment
Контрол върху експорта--Export Control

Кредитна линия--Line of Credit
Лихва--Interest
Менителница--Draft
Митнически квоти--Tariff Quotas
Митнически налог--Customs Duty
Мито--Tariff
Митото по доставката платено--Delivered Duty Paid
Многостранно споразумение--Multilateral Agreement
Налог--Duty
Насрешна полица--Draft Bill of Exchange
Насърчаване на износа--Export Promotion
Национално третиране--National Treatment
Неизпълнение--Default
Нелоялна търговска практика--Unfair Trade Practice
Немитнически бариери--Non-Tariff Barrier
Неотменяем акредитив--Irrevocable Letter of Credit
Непреодолима сила--Force Majeure
Нечиста товарителница--Foul Bill of Lading
Обезщетение--Indemnification
Обща външна митническа тарифа--Common External Tariff
Ограничения на вноса--Import Restrictions
Открита сметка--Open Account
Отменяем акредитив--Revocable Letter of Credit
Отрицателна спогодба--Negative Covenant
Оценка--Valuation
Падежирана менителница--Date Draft
Парични приходи--Cash Flow
Положителна спогодба--Affirmative Covenant
Потвърден акредитив--Confirmed Letter of Credit
Права върху интелектуална собственост--Intellectual Property Rights

Правила за произхода--Rules of Origin
Предварителни действия--Performance Requirements
Предварително условие--Condition Precedent
Предпазна мярка--Safeguard
Придружително писмо--Transmittal Letter
Прозрачност--Transparency
Производствени разходи--Cost of Production
Процент на печалбата--Rate of Return
Разрешително за внос--Import License
Разрешително за износ--Export License
Регулиращо пазарно споразумение--Orderly Marketing Agreement
Репресивна мярка--Retaliation
Реципрочност--Reciprocity
Риск--Risk
Свидетелство за инспекция--Certificate of Inspection
Свидетелство за произход--Certificate of Origin
Сервитут--Encumbrance
Смесено предприятие--Joint Venture
Спасителна клауза--Escape Clause
Спедитор--Freight Forwarder
Спогодба--Covenant
Споразумение за доброволно ограничаване--Voluntary Restraint Agreement
Споразумение за обезпечение--Security Agreement
Споразумение за свободна търговия--Free Trade Agreement
Срочен валутен курс--Forward Exchange Rate
«Стендбай» акредитив--Stand-By Letter of Credit
Субсидия--Subsidy
Съгласувана система--Harmonized System
Товарителница--Bill of Lading
Търговска фактура--Invoice

Търговски индекс--Terms of Trade
Уравнителни мита--Countervailing Duty
Услуги--Services
Факторинг--Factoring
ФАС--Free Alongside Ship
Финансиране на дълга--Debt Financing
Финансиране на собствения капитал--Equity Financing
ФОб--Free on Board
Форфитинг--Forfaiting
Цена плюс навло--Cost and Freight
Цена СИФ--Cost, Insurance, and Freight
Чиста товарителница--Clean Bill of Lading
Юридическо мнение--Legal Opinion